

הצעה להחלטה

מחליטים, בהמשך להחלטה מס' 1023 מיום 3 בנובמבר 2023 (להלן – **החלטה 1023**), להחלטה מס' 1226 מיום 7 בינואר 2024 (להלן – **החלטה 1226**) והחלטה מס' 1295 מיום 14 בינואר 2024 (להלן – **החלטה 1295**) שעניינן: הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" והחלטה מס' 1305 מיום 14 בינואר 2024 שעניינה סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" (להלן – **החלטה 1305**), לאור הימשכות הלחימה בזירות השונות המחייבת את המשך גיוסם של חיילי המילואים, ומתוך הוקרה רבה והערכה עמוקה לחיילי מערך המילואים בצבא הגנה לישראל שמתייצבים לשירות מילואים במלחמת "חרבות ברזל" ולבני משפחותיהם ובהתאם לסעיף 18 ולסעיף 20 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 (להלן – **חוק שירות מילואים**):

1. בהחלטה זו –

"חייל מילואים" – חייל בשירות מילואים שגויס החל מיום 7 באוקטובר 2023 לפי חוק שירות מילואים או חייל שהתנדב לשירות מילואים החל מהמועד האמור.

"חייל מילואים לוחם" – חייל מילואים המשתתף למערכ הלוחם, כפי שיקבע ראש ענף תכנון כוח אדם מילואים באגף כוח האדם, לפי פקודות הצבא.

"ימי התארגנות" – שירות במילואים של חייל מילואים לוחם שמבוצע ברצף לאחר סיום משימה מבצעית או תעסוקה מבצעית.

"מערך ההגנה" – כפי שיקבע ראש ענף תכנון כוח אדם מילואים באגף כוח אדם בצה"ל.

"שירות מזכה" – שירות מילואים שבוצע לפי סעיף 8 לחוק שירות מילואים במהלך תקופה שתחילתה ביום 7 באוקטובר 2023 וסיומה ביום פקיעת תוקפו של "שירות בנסיבות חירום" לפי סעיף 8 לחוק שירות מילואים.

"בן זוג של חייל מילואים לוחם" – מי שנשוי לחייל מילואים לוחם או שהוא וחייל המילואים הלוחם ידועים בציבור כבני זוג האחד של השני.

2. לתקן את סעיף 3 להחלטה 1023 כפי שתוקן בסעיפים 3 ו-6 (ז) להחלטה 1226 ובסעיף 1 להחלטה 1305, כך שיתווסף לסכום האמור בו סך נוסף של 1,325 מיליון שקלים חדשים. הסכום האמור ישמש, בין היתר, למטרות הבאות:

א. המשך מתן הסיוע לחיילי המילואים ובני משפחותיהם בהתאם לאמות המידה שקבע משרד הביטחון בהסכמת משרד האוצר כך שיינתן גם בשנת 2025 בהתחשב בסיוע שניתן להם עד כה ובסיוע לו הם זכאים בהתאם להחלטה זו.

ב. הרחבת הסיוע לחיילי מילואים שהינם עצמאיים בהתאם לאמות מידה שייקבעו על ידי משרד הביטחון בהסכמת משרד האוצר, והכל בהתחשב בסיוע שניתן להם עד כה.

ג. הרחבת הסיוע לעצמאי שהוא בן זוג של חייל מילואים לוחם בהתאם לאמות מידה שייקבעו על ידי משרד הביטחון בהסכמת משרד האוצר, והכל בהתחשב בסיוע שניתן להם עד כה.

אמות המידה כאמור יפורסמו לציבור באתר המילואים של צה"ל.

3. להטיל על שר הביטחון לפעול לתשלום מענקים, בנוסף למענקים ותגמולים שמשולמים לפי כל דין ובנוסף על המענקים ששולמו מכוח החלטה 1023 והחלטה 1226, כמפורט להלן:

א. סיוע לחיילי מילואים לוחמים ששירתו בשירות מזכה של 120 ימי מילואים לפחות, ולבני משפחותיהם כמפורט להלן:

(1) השתתפות בעלויות טיפול נפשי לחייל מילואים לוחם, לבן זוגו ולילדיו עד גיל 18, ובלבד שהטיפול מתבצע על ידי פסיכולוג, פסיכיאטר, עובד סוציאלי, מרפא בעיסוק או קלינאי תקשורת. הסיוע האמור יינתן בהיקף של 80% מעלות פגישת טיפול או 240 שקלים חדשים לפגישה, לפי הנמוך מביניהם. זאת, עד לתקרה כוללת של 15 טיפולים לחייל מילואים לוחם, או עד לתקרה כוללת של 22 טיפולים לחייל מילואים לוחם שהוא הורה לילד אחד לפחות עד גיל 18. השתתפות זו תינתן בכפוף להגשת הוכחת תשלום. האפשרות להגיש בקשה למימוש זכאות לפי סעיף זה תהיה עד סוף שנת 2026.

(2) מענק חד פעמי בסך 4,500 שקלים חדשים לבן זוג של חייל מילואים לוחם שהתקיימו בו כל אלו:

(א) לו ולחייל מילואים הלוחם לפחות ילד אחד משותף שביום הראשון הנמנה לצורך תקופת 21 הימים שבסעיף ב' להלן גילו היה פחות מ-14.

(ב) במשך לפחות 21 ימים בתקופת השירות המזכה התקיימו לגבי בן הזוג כל המנויים להלן, ובלבד ש-21 הימים האמורים אינם חלים בתקופת 45 הימים שנמנו לגבי חייל המילואים ושבועדס הוכרה הזכאות למענק שלפי סעיף 6(ז)(2) להחלטה 1226 וסעיף 1 להחלטה 1305, וכן שבמניין 21 הימים האמורים, לא יבוא יום שנמנה לגבי בן הזוג לצורך הזכאות למענק שלפי הסעיפים האמורים:

(1) לא היה זכאי לדמי אבטלה;

(2) התקיים בו לפחות אחד מאלה:

א. הוא עובד שכיר המצוי בחופשה ללא תשלום;

ב. הוא אינו עובד שכיר;

ג. הוא אינו עצמאי.

(3) מענק חד פעמי בסך 3,000 שקלים חדשים למי שאינו בן זוג של חייל מילואים לוחם, אשר לו ולחייל המילואים הלוחם לפחות ילד אחד משותף שביום תחילת השירות המזכה גילו היה פחות מ-14.

(4) השתתפות חד פעמית בעלויות מעבר דירה בסך של עד 2,500 שקלים חדשים לחייל מילואים לוחם, ששירת בשירות מזכה במועד בו התקיים מעבר הדירה. יובהר כי במידה וחייל מילואים לוחם קיבל סיוע עבור עלויות מעבר דירה כאמור בהתאם לאמות המידה שנקבעו לפי סעיף 3 להחלטה 1023 וסעיפים 3 ו-6(ז) להחלטה 1226, יקוזז הסיוע שקיבל מההשתתפות שלפי סעיף זה. השתתפות זו תינתן בכפוף להגשת הוכחת תשלום.

ב. השתתפות במימון קייטנות שהתקיימו במהלך התקופה שבין 13 באוקטובר 2024 ובין 24 באוקטובר 2024 או בקייטנות שיתקיימו במהלך התקופה שבין 27 בדצמבר 2024 ובין 2 בינואר 2025 שתינתן לחייל מילואים לוחם ששירת בשירות מזכה במהלך התקופה בה התקיימה הקייטנה שבעדה הוא מבקש השתתפות במימון. ההשתתפות תינתן בסכום שלא יעלה על 500 שקלים חדשים לחייל מילואים לוחם כאמור עבור ילד אחד שביום תחילת הקייטנה שבעדה מבוקשת ההשתתפות במימון גילו היה פחות מ-14, 250 שקלים חדשים עבור כל ילד נוסף שביום תחילת הקייטנה שבעדה מבוקשת ההשתתפות במימון גילו היה פחות מ-14, ובסכום מירבי של עד 1,000 שקלים חדשים לחייל מילואים לוחם כאמור עבור כל הקייטנות. ההשתתפות לפי סעיף זה תינתן בכפוף להגשת הוכחת תשלום.

4. (א) לתקן את סעיף 2(ג) להחלטה 1226, כך שהמענק הקבוע בו יינתן גם לחייל מילואים שהוא הורה לילד הזכאי לפי הוראות חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995 (להלן – **חוק הביטוח הלאומי**) והתקנות שהותקנו מכוחו, לגמלת ילד נכה, שאינה זמנית, ובלבד שחייל המילואים יקבל את המענק שלפי סעיף 2(ג) האמור, רק פעם אחת.

(ב) להנחות את שר הבטחון לפעול למתן מענק חד פעמי בסך של 2,000 שקלים חדשים לחייל מילואים ששירת במהלך שנת 2025 לפחות 45 ימים, בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית והוא הורה לתלמיד עם צרכים מיוחדים לפי חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988 או לילד הזכאי לגמלה האמורה בסעיף קטן (א). בתקופת 45 הימים האמורה לא יבואו ימים שנמנו לגבי חייל המילואים ושבועדס הוכרה זכאותו למענק שלפי סעיף 2(ג) להחלטה 1226 כפי שתוקן בסעיף קטן (א).

5. בהמשך להחלטה הממשלה מס' 2607 מיום 14 באפריל 2017 ולאור תיקון מס' 19 לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט – 1949, להורות למנכ"ל משרד הביטחון לפעול לתיקון הוראת משרד הביטחון מס' 62.03 כך שמימון הסיוע המשפטי הניתן מכוחה לחיילי מילואים אשר יש חשש שפוטרו ממקום עבודתם בקשר לשירותם במילואים, יינתן, באותם התנאים האמורים בהוראה, גם לבני הזוג של משרתי המילואים, אשר החוק האמור חל עליהם, אשר יש חשש שפוטרו או הוצאו לחופשה ללא תשלום שלא כדין בקשר לשירות המילואים.

6. ככל שיוארך תוקף ההסכם הקיבוצי הכללי, מיום 4 בפברואר 2024 שמספרו 7004/2024 כפי שגם תוקן ביום 5 במרץ 2024 ואשר עניינו בהרחבת ההגנה מפני פיטורים למשרתי מילואים, תוספת ימי היעדרות בתשלום לבני זוג של משרתי וצבירת ימי חופשה לעובדים מסוימים, לתקופה נוספת שמוזם הלאומי (שיפוי מעסיקים לגבי תקופת שירות מילואים שהוא שירות חירום) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, כך שהן יהיו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2025; הארכת התקנות כאמור כפופה להכרזת שר הביטחון, בהתאם להוראות סעיף 278 לחוק הביטוח הלאומי, כי שירות מילואים שיבוצע החל מיום 1 בינואר 2025 ועד ליום 31 בדצמבר 2025, הוא שירות חירום לעניין פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי.
7. בהמשך לסעיף 12 להחלטה מס' 1441 מיום 15 במאי 2022 שעניינה הטבות לאנשי מערך המילואים ובני משפחותיהם - אישור החלטת ועדת השרים לעניין מערך המילואים מיום 9.5.2022, להורות לשר הכלכלה והתעשייה להקים צוות בהשתתפות נציגים של משרד הביטחון, צה"ל ומשרד האוצר, אשר יגיש לממשלה תוך 30 יום מיום הקמתו המלצות בדבר הוקרת מעסיקים של משרתי מילואים ועסקים שבבעלות משרתי מילואים. למען הסר ספק מובהר שאין בסמכות הצוות לחייב את הממשלה בהוצאה תקציבית או בהפחתת הכנסה, וכל פעולה לשם יישום המלצות הצוות כפופה לקבלת החלטת ממשלה נוספת.
8. לרשום את הודעת צה"ל לפיה צה"ל ימשיך לנקוט בצעדים ומהלכים להביא להתייעלות בשימוש במשאבי ימי המילואים, תחת העיקרון שתשלום עבור יום מילואים יינתן רק בעבור שירות בפועל, למעט במקרים שיוגדרו מראש בנהלים ובפקודות ויפורסמו לציבור. זאת, בין היתר באמצעות עדכון המדיניות, הנהלים והפקודות בנוגע לימי התארגנות, ימי כוננות, משמרות וימי שירות חלקיים, הגדרת מנגנוני בקרה לאיתור ומניעת חריגה מהנהלים והפקודות, ונקיטת צעדים קונקרטיים לאכיפת המדיניות.
9. לצורך התייעלות ובשים לב לצורך לאזן בין שירות המילואים לעבודה בשירות המדינה, לרשום את הודעת נציב שירות המדינה כי יבחן בתוך 28 ימים פרסום כללים לגבי עבודה במשרדי הממשלה של עובדי מדינה בעת שירותם במילואים, בהתאם לעקרונות שלהלן:
  - א. תיקבע מכסת שעות עבודה חודשית שתותר לעובדי מדינה במהלך שירות מילואים, למעט עבודה במהלך ימי התארגנות.
  - ב. בקביעת מכסת שעות העבודה תינתן עדיפות לחיילי מילואים הנמנים על המערך הלוחם וכן למפקדים במערך הלוחם.
  - ג. ייקבע מנגנון לאישור חריגה ממכסת השעות.
10. להנחות את מנהל רשות החברות הממשלתיות לפנות לכל הדירקטוריונים של החברות הממשלתיות המעסיקות עובדים על מנת שידונו ביישום הגבלות על היקף עבודתם של עובדים באותן חברות בעת שירותם במילואים, בדומה להגבלות שייקבעו לפי סעיף 9 להחלטה זו, ובכלל כך לעניין חברות בת המוחזקות על ידן, וכן לפנות בעניין זה לגורמים נוספים הכפופים לחוק החברות הממשלתיות.
11. להנחות את הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר לפנות לרשויות המקומיות לרבות באמצעות פניה למרכז השלטון המקומי, ולמרכז השלטון האזורי, על מנת שידונו ביישום הגבלות על היקף עבודתם של עובדים באותן הרשויות בעת שירותם במילואים, בדומה להגבלות שייקבעו לפי סעיף 9 להחלטה זו.
12. לשם יישום ההוראות שייקבעו לפי סעיף 9 להחלטה זו, גם על מורים שהם עובדי מדינה, ככל שהנחיית נציבות שירות המדינה אינה חלה עליהם, להטיל על מנכ"ל משרד החינוך לפרסם חוזר מנכ"ל שעניינו יישום הסעיף והוא מותאם לאופי עבודתם של עובדי ההוראה ובכל מקרה באופן שלא יחרוג ממכסת השעות שייקבעו לפי סעיף 9 להחלטה זו.
13. (א) לקבוע כי הרמטכ"ל או מי מטעמו יעביר דיווח אחת לשבועיים למשרד האוצר בנוגע להיקף המלא של משרתי המילואים, תוך עדכון ותיקון נתונים שהועברו בדיווח הקודם. במסגרת הדיווח יועברו נתונים ידועים בעת הדיווח ביחס לכל חודש קלנדרי החל מחודש אוקטובר 2024, לגבי:

(1) מספר ימי המילואים הממוצע באותו חודש של כל אחד מהבאים: כלל המשרתים במילואים, כלל המשרתים במילואים שהם הורים לילד עד גיל 14, וכן כלל המשרתים במילואים שהחלו לשרת בשירות מילואים בסמוך לשחרורם משירות סדיר. זאת, בחלוקה בין חייל מילואים לוחם, חייל מילואים שאינו חייל מילואים לוחם וחייל מילואים המשתייך למערך ההגמ"ר.

(2) מספרם של כל אחד מהבאים באותו חודש: כלל משרתי המילואים, כלל המשרתים במילואים שהם הורים לילד עד גיל 14, וכן כלל המשרתים במילואים שהחלו לשרת בשירות מילואים בסמוך לשחרורם משירות סדיר. זאת, בחלוקה בין חייל מילואים לוחם, חייל מילואים שאינו חייל מילואים לוחם וחייל מילואים המשתייך למערך ההגמ"ר.

(ב) כמו כן, הרמטכ"ל או מי מטעמו יעביר כל מידע רלוונטי נוסף שיתבקש על ידי משרד האוצר לשם יישום וליווי החלטה זו ובכפוף לכל דין.

(ג) יובהר, כי לא יימסר מידע הנוגע לאדם פרטי באופן המזהה את אותו אדם.

14. להטיל על הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לעידוד, קידום ופיתוח עסקים קטנים ובינוניים של חיילי מילואים, אשר במהלך שנת 2025 שירתו בשירות מילואים מעל 30 יום.

15. להגדיל באופן חד פעמי, בשנת 2025, לחייל מילואים לוחם, ששירת במהלך שנת 2025 לפחות 45 ימים בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית, את גובה המענק השנתי לטובת תשלומי משק הבית שנקבע בסעיף 3 להחלטה מס' 620 מיום 11 ביוני 2023 שעניינה חיזוק והוקרת משרתי מערך המילואים - אישור המלצות ועדת השרים לעניין מערך המילואים, בסכום של 1,250 שקלים חדשים כך שסך המענק השנתי שישולם בשנת 2025 בלבד יעמוד על 2,500 שקלים חדשים. למען הסר ספק מובהר כי בתקופת 45 הימים האמורה לא יבואו ימים שנמנו לגבי חייל המילואים ושבעדם הוכרה זכאותו למענק שלפי סעיף 6(ג) להחלטה 1226 וסעיף 1 להחלטה 1295.

16. (א) מתן סיוע חד פעמי לחיילי המילואים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה ובמוסדות לאומנות, כהגדרתם בחוק קליטת חיילים משוחררים, התשנ"ד-1994 (להלן – **חוק קליטת חיילים משוחררים**) וכן במכללות הטכנולוגיות המוכרות על ידי מה"ט, בתשלום שכר לימוד עבור שנת הלימודים התשפ"ה. הסיוע יהיה בסכום של 30% משכר הלימוד השנתי, כהגדרתו בסעיף 1א7 לחוק קליטת חיילים משוחררים או כפי שקבע משרד העבודה, לפי העניין; אם חייל המילואים הוא חייל מילואים לוחם – בסכום של 100% משכר הלימוד השנתי כאמור. סיוע כאמור בסעיף זה יינתן ע"י צה"ל לחייל מילואים ששירת בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית לפחות 50 ימים במהלך תקופה שתחילתה ביום 27 באוקטובר 2024 וסיומה לכל המאוחר ביום 30 בספטמבר 2025. היה חייל המילואים זכאי לקבל השתתפות בשכר הלימוד השנתי לשנת הלימודים תשפ"ה במימון המדינה, שאינה מלגה הניתנת כנגד פעולת התנדבות או בשל הצטיינות, יינתן רק הסיוע שלפי החלטה זו או רק ההשתתפות, לפי הגבוה מביניהם.

(ב) חיילי מילואים לוחמים אשר שירתו בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית מעל 45 יום במהלך התקופה האמורה בסעיף קטן (א) ואשר אינם זכאים לאמור בסעיף קטן (א), יהיו זכאים במהלך שנת 2025 לשוברים להכשרה מקצועית והכוון תעסוקתי באמצעות משרד העבודה בהיקף האמור בסעיף 25(ב).

17. להנחות את שר הביטחון לפעול למתן השתתפות במימון חופשה לחיילי מילואים ששירתו לפחות 60 ימים בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית בתקופה שתחילתה ב-1 בינואר 2025 ולבני משפחותיהם בסכום של 1,050 שקלים חדשים לכל חייל מילואים כאמור, ואם יש לו לפחות ילד אחד שביום הראשון לשירות המזכה של חייל המילואים בשנת 2025 טרם הגיע לגיל 14 – בסכום של 1,350 שקלים חדשים; אם החייל הוא חייל מילואים לוחם יהיה גובה ההשתתפות 3,500 שקלים חדשים ו-4,500 שקלים חדשים, בהתאמה. אופן מתן ההשתתפות ייקבע בנוהלי משרד הביטחון וצה"ל. האפשרות למימוש הזכאות להשתתפות במימון חופשה לפי סעיף זה היא חד פעמית ותעמוד עד סוף שנת 2027. מובהר כי בתקופת 60 הימים האמורה לא יבואו ימים שנמנו לגבי חייל המילואים ושבעדם הוכרה זכאותו למענק שלפי סעיף 6(ה) להחלטה 1226 וסעיף 1 להחלטה 1295.

מובהר כי שר הביטחון יהיה רשאי בהסכמת שר האוצר לבצע הארכה עד סוף שנת 2028 של האפשרות למימוש הזכויות להשתתפות במימון חופשה לפי סעיף זה, וכן לפי סעיף 6(ה) להחלטה 1226 וסעיף 1 להחלטה 1295.

18. להנחות את שר הביטחון לפעול למתן סיוע במימון טיפול נפשי לחייל מילואים או לבן משפחתו, בסכום חד פעמי נוסף שלא יעלה על 1,000 שקלים חדשים לכל חייל מילואים, ואם הוא חייל מילואים לוחם, בסכום שלא יעלה על 2,500 שקלים חדשים, והכול בתנאי שבמהלך שנת 2025 חייל המילואים שירת מעל 30 ימים בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית; הסיוע יינתן בכפוף להגשת הצהרה והוכחת תשלום ולא יותר מהתשלום בפועל. האפשרות למימוש הזכויות לסיוע במימון לפי סעיף זה היא חד פעמית ותעמוד עד סוף שנת 2027. בסעיף זה – "טיפול נפשי" ו-"בן משפחה" – כהגדרתם בסעיף 6(ו) להחלטה 1226. מובהר כי בתקופת 30 הימים האמורה לא יבואו ימים שנמנו לגבי חייל המילואים ושבעדם הוכרה זכאותו למענק שלפי סעיף 6(ו) להחלטה 1226 וסעיף 1 להחלטה 1305.

19. להנחות את שר הביטחון לפעול להגדלת השתתפות משרד הביטחון בתקציב מועדון "בהצדעה" בשנת 2025 בסכום של 30 מיליון שקלים חדשים. זאת, לטובת המשך מתן ההנחות, ההטבות והפעילויות המוענקות באמצעות המועדון למשרתי המילואים הפעילים, בדגש על פעילויות למען משפחות משרתי המילואים.

20. לקבוע כי יקראו את סעיפים קטנים (א)2 ו-(ב) שבסעיף 6 להחלטה 1226 באופן הבא:

א. בסעיף קטן (א)2, בהגדרת "מועד הסיום", בסופה יבוא "או יום 31 בדצמבר 2025, לפי המוקדם מביניהם".

ב. בסעיף קטן (ב)-

1) בסעיף קטן (ד) המובא בו, במקום "יתאפס מניין הימים לעניין שנת 2024" יבוא "יתאפס מניין הימים לעניין השנה בה חל מועד הסיום".

2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד1) על אף האמור בסעיף קטן (ד), לעניין חייל מילואים שאינו חייל מילואים לוחם, החל מיום 1 בינואר 2025 גובה המענק עבור כל יום מילואים החל מהיום ה-61 לשירות מזכה יעמוד על 40 שקלים חדשים עבור כל יום מילואים כאמור עד למועד הסיום, ואם החייל שייך למערך ההגמ"ר - 60 שקלים חדשים; ויחולו הוראות סעיף קטן (ד) סיפא לעניין אופן מניין הימים."

3) בסעיף קטן (ה) המובא בו, במקום "וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024" יבוא "וסיומה ביום 31 בדצמבר 2025".

4) בסעיף קטן (ו) המובא בו, במקום "וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024" יבוא "וסיומה ביום 31 בדצמבר 2025".

21. מבלי לגרוע מיתר הוראות החלטה זו, ובכלל זה הגדרת חייל מילואים לוחם, לתקן את סעיף 2 להחלטה 1226 כדלקמן:

א. בסופו של סעיף קטן (א) יבוא: "ואם החייל כאמור משתייך למערך ההגמ"ר – יהא סכום המענק האמור, החל מיום 1 בינואר 2025, 310 שקלים חדשים."

ב. בסופו של סעיף קטן (ב) יבוא: "ואם החייל כאמור משתייך למערך ההגמ"ר – יהא סכום המענק האמור, החל מיום 1 בינואר 2025, 600 שקלים חדשים."

22. לרשום את הודעת שר הביטחון בדבר כוונתו לבחון את הצורך במתן מענים נוספים לחיילי מילואים שנפצעו במהלך "חריבות ברזל". זאת, בשים לב לזכויות הניתנות להם מאגף שיקום נכים וזכויות אחרות לפי כל דין ובשים לב לזכויות המפורטות בהחלטה זו ובהחלטה 1226. הבחינה האמורה תיעשה בשיתוף עם משרד האוצר. תוצרי הבחינה והמלצות ליישומה יוגשו לאישור שר הביטחון ולשר האוצר, וכל פעולה לקידום יישומם תיעשה באישור שני השרים. למען הסר ספק מובהר שאין בבחינה האמורה כדי לחייב את הממשלה בהוצאה תקציבית או בהפחתת הכנסה, וכל פעולה לשם יישום ההמלצות האמורות כפופה לקבלת החלטת ממשלה נוספת ככל שתוגש, על ידי שר הביטחון ושר האוצר.

23. חייל מילואים לוחם בשירות מזכה של 120 ימי מילואים לפחות, זכאי במהלך שנת 2025 ליעוץ בנושא מיצוי זכויות בתחום סמכויותיו של שירות התעסוקה, פגישת אימון וייעוץ פסיכולוגי בנושא תעסוקה וחזרה לעבודה, סדנאות ומרכזי הערכה, והפניות להכשרה פנים מפעלית, והכל באמצעות לשכות שירות התעסוקה ברחבי הארץ.

24. הוראות כלליות –

א. הסיוע, התגמולים והמענקים הקבועים בסעיפים 3(א) ו-4, 3(ב), 4(ב), 15, 16(א), 17, 18 וכן למען הסר ספק סעיף 4(א), סעיף 20(ב) וסעיף 21, יהיו במעמד של תגמול מיוחד לפי סעיף 18 לחוק שירות מילואים.

ב. לתקן את החלטה 1226 כך שהתגמולים והמענקים שבסעיפים 6(ג), 6(ד) ו-6(ה) יהיו במעמד של תגמול מיוחד לפי סעיף 18 לחוק שירות מילואים.

25. (א) לצורך מימון סעיפים 2-6, 15, 16(א) ו-21-17 להחלטה זו, בעלות כוללת של 6.05 מיליארד שקלים חדשים, יוקצה מתקציב משרד הביטחון סך של 6.05 מיליארד שקלים בחלוקה הבאה:

1) בשנת 2024 יקצה משרד הביטחון מתקציבו 0.4 מיליארד ש"ח לצורך הפעלת דרך המימון כמשמעותה לעניין סעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – **חוק יסודות התקציב**).

2) בהתאם לסעיף 40 לחוק יסודות התקציב, משרד הביטחון יקצה מתקציב הפעילות שלו בשנת 2025 סך של 3.85 מיליארד שקלים חדשים ובשנת 2026 סך של 1.8 מיליארד שקלים חדשים לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף האמור.

3) לצורך מימוש סעיף 14, יעביר בשנת 2025 משרד הביטחון, מתוך הסכום האמור בסעיף קטן (ב), סך של 10 מיליוני ש"ח למשרד הכלכלה והתעשייה.

(ב) המקור למימון סעיף 16(ב) יהיה מתוך תקציב משרד העבודה כפי שנקבע בסעיף 6(ד) (2) להחלטה 1226 ובסעיף 1 להחלטה 1295.

(ג) המקור למימון סעיף 23 יהיה מתוך תקציב שירות התעסוקה לשנת 2025.

דברי הסבר

ביום 7.10.2023 בשעה 06:30 החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים ממרחב העוטף ועד גוש דן וכן חדירות מחבלים ליישובים בדרום המדינה. בעקבות המתקפה החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לנקוט בפעולות צבאיות משמעותיות לפי סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה. כמו כן, צה"ל הכריז על מצב כוננות מלחמה, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף במדינה כולה וכן הוחלט על גיוס מילואים נרחב לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 (להלן – "חוק שירות מילואים").

על מנת לסייע למשרתי המילואים, אישרה ממשלת ישראל את החלטת ממשלה מס' 1023 מיום 3 בנובמבר 2024 ואת החלטת ממשלה מס' 1226 מיום 7 בינואר 2024 (להלן – "החלטה 1023" ו"החלטה 1226", בהתאמה). החלטות אלה מעניקות הטבות שונות למשרתי המילואים, בהן מענקים ותגמולים, וכן מכוחן נקבעו אמות מידה למתן סיוע למשרתי מילואים ששירתו במלחמת "חרבות ברזל" החל מיום 7.10.2023, בין היתר בגין נזקים כלכליים שנגרמו להם ולבני משפחתם עקב השתתפותם בלחימה או עקב קריאתם לשירות מילואים בהתראה קצרה בצווי חירום מכוח סעיף 8 לחוק שירות המילואים (להלן – "צווי 8").

נוכח הימשכות הלחימה בגזרות השונות וההיקף הרחב של חיילי מילואים שגויסו לשירות מילואים לפרקי זמן ממושכים ושעודם משרתים בשירות מילואים ממושך, ומתוך הוקרה רבה והערכה עמוקה לחיילי מערך המילואים שהתייצבו לשירות מילואים במלחמת "חרבות ברזל" ולבני משפחותיהם, מוצע במסגרת החלטה זו ליתן גם בשנת התקציב 2025 סיוע והטבות למשרתי המילואים ובני משפחותיהם, בדגש על חיילי המילואים הלוחמים, הכל כמפורט בהחלטה.

סעיף 1

בסעיף זה מוצע לקבוע הגדרה ל"חייל מילואים", "חייל מילואים לוחם" ו"שירות מזכה" בהתבסס על ההגדרות הקיימות בהחלטה 1226 ותוך שימור האבחנה הקיימת בין חיילי מילואים שמשתייכים למערך הלוחם לבין יתר חיילי המילואים, במטרה לאפשר מתן מעטפת רחבה יותר לחיילי המילואים הלוחמים ולבני משפחותיהם.

יובהר, כי ההגדרה מי משתייך למערך הלוחם הינה דינמית ומשתנה מעת לעת בהתאם לנסיבות הביטחוניות והצרכים המבצעיים, וכי בכונות הגורם המוסמך באגף כוח אדם בצה"ל לשנות את ההגדרה כך שהחל מיום 1 בינואר 2025 חיילי מילואים המשתייכים למערך ההגנה המרחבית (הגמ"ר) לא ייחשבו עוד לחלק מהמערך הלוחם.

בנוסף, מוצע לקבוע הגדרות למונח "בן זוג של חייל מילואים לוחם" כך שיהיה ברור שכולל גם את הידועים בציבור. כמו כן, מוצע לקבוע הגדרה למונח "ימי התארגנות" הניתנים במהלך "חרבות ברזל" לפי מדיניות צה"ל לחיילי מילואים לוחמים לאחר סיום משימה מבצעית או פעילות מבצעית.

סעיף 2

במסגרת החלטה 1023 נקבע כי ייקבעו אמות מידה למתן סיוע לחיילי המילואים ולבני משפחותיהם, בדגש על חיילי מילואים שהינם סטודנטים או עצמאיים והוקצב למטרה זו סך של 70 מיליון שקלים חדשים. בהמשך, במסגרת החלטה 1226, הוגדל באופן משמעותי התקציב האמור (לסך של 540 מיליון שקלים חדשים) וכן הורחבו אמות המידה כך שיתאפשר ליתן סיוע נוסף לחיילי המילואים ולבני משפחותיהם. אמות המידה נקבעו על ידי משרד הביטחון בהסכמה עם משרד האוצר ופורסמו לציבור ומכוחן ניתן כאמור הסיוע לחיילי המילואים ולבני משפחותיהם למטרות שונות ובהתאם לבקשות פרטניות שהוגשו. כעת, מוצע להגדיל פעם נוספת את התקציב האמור, בסכום של 1,325 מיליון שקלים חדשים נוספים. הגדלת התקציב נדרשת, בין היתר, נוכח הימשכותה של המלחמה והימשכות שירות המילואים וההשפעות הנגזרות על משרתי המילואים ובני משפחותיהם ונועדה להמשיך ולספק במהלך שנת 2025 מענה לצרכים של משרתי המילואים ולבני משפחותיהם, בהתאם לאמות המידה שנקבעו. בנוסף, מוצע כי התקציב ישמש להרחבת המענה לחיילי מילואים עצמאיים ולמתן מענה ייעודי לבני זוג עצמאיים של משרתי מילואים לוחמים. תנאי הזכאות הנוספת לעצמאיים כאמור ואופן מימושה יעוגנו באמות המידה שיקבע משרד הביטחון בהסכמה עם משרד האוצר ויפורסמו לציבור באתר המילואים של צה"ל.

סעיף 3

סעיף קטן (א) –

בסעיף זה מוצע להעניק לחיילי המילואים **הלוחמים** ולבני משפחותיהם הטבות נוספות על אלו שנקבעו בהחלטה 1023 ובהחלטה 1226. זאת, מתוך רצון להביע הוקרה מיוחדת לאוכלוסיית הלוחמים המחרפים את נפשם למען ביטחון המדינה ונקראו לשירות ארוך ואינטנסיבי ולאור הצרכים הייחודיים של חיילי המילואים הלוחמים ובני משפחותיהם.

במסגרת סעיף קטן (א) מוצע להעניק לחיילי מילואים הנמנים על המערך הלוחם ששירתו בשירות מזכה 120 ימים ומעלה הטבות נוספות ובכלל זה: השתתפות בעלויות טיפול נפשי לחיילי המילואים ולבני משפחותיהם, מענקים חד פעמיים לבני הזוג ולבני זוג לשעבר של חיילי המילואים וסיוע במימון עלויות מעבר דירה.

לעניין הטיפול הנפשי המוצע – יובהר, כי מדובר בסיוע הניתן בנוסף לזה הקבוע בסעיף 6(ו) להחלטה 1226

ובסעיף 18 להחלטה זו. סיוע זה מיועד כאמור לחיילי מילואים לוחמים ולבני משפחותיהם, ובהתאם הינו מגודר יותר הן לעניין סוגי הטיפול והן לעניין תנאי הזכאות ואופן מימושה, במטרה לוודא כי הזכאים אכן יקבלו את הטיפול המקצועי לו הם זקוקים.

באשר למענק החד-פעמי לבן זוג של חיילי המילואים הלוחמים – מדובר במענק בסכום של 4,500 שקלים חדשים הניתן לבן זוג של חייל מילואים לוחם העומד בתנאים המפורטים בסעיף. יובהר, כי במסגרת הסעיף האמור נקבעו תנאים שמטרתם לוודא כי לא יינתן כפל סיוע ביחס לזה שניתן במסגרת החלטה 1226.

עוד ובנוסף מוצע כאמור ליתן מענק חד פעמי למי שיש לו ולחייל המילואים הלוחם ילד משותף שטרם הגיע לגיל 14 ביום תחילת השירות המזכה, ושאינו בן זוגו של חייל המילואים כמוגדר בהצעה. זאת, בעקבות צורך שעלה מצד בנות הזוג לשעבר של חיילי המילואים הלוחמים שנדרשות להתמודד מאז תחילת המלחמה עם קשיים הנובעים מכך שכן הזוג לשעבר גויס לשירות מילואים ממושך.

זכאות נוספת אותה מוצע להעניק לחיילי המילואים הלוחמים הינה השתתפות חד פעמית בעלויות מעבר דירה, ובלבד שמעבר הדירה התרחש במהלך תקופת השירות המזכה. לעניין זה יובהר, כי חייל מילואים לוחם שקיבל סיוע למטרה זו בהתאם לאמות המידה שנקבעו מכוח סעיף 3 להחלטה 1023 וסעיפים 3 ו-6 (ז) להחלטה 1226, יקוּזו הסיוע שקיבל מגובה ההשתתפות המוצעת, וזאת על מנת למנוע כפל תשלום.

סעיף קטן (ב) –

מוצע להעניק לחיילי מילואים לוחמים השתתפות במימון קייטנות שנערכו בתקופת חגי תשרי התשפ"ה ובמימון קייטנות המתוכננות לחופשת חג החנוכה התשפ"ה לילדיהם שטרם הגיעו לגיל 14 במועד תחילת הקייטנה שבעדה מבוקשת ההשתתפות. יובהר, כי לצורך קבלת זכאות זו לא נדרש כי חייל המילואים ישרת בשירות מזכה במשך 120 ימים אלא די בכך ששירת במילואים בתקופה בה התקיימו הקייטנות האמורות. עוד יודגש, כי הסכום המירבי של 1,000 שקלים חדשים הינו עבור כל ילדיו של חייל המילואים ועבור כל הקייטנות.

סעיף 4

במסגרת סעיף 2(ג) להחלטה 1226 ניתן מענק חד פעמי בסך של 2,000 שקלים חדשים עבור ילדו של חייל המילואים שהוכר כילד בעל צרכים מיוחדים על ידי משרד החינוך לפי חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988. כעת, מוצע ליתן את הסיוע האמור גם בעבור ילד שהוכר כילד נכה הזכאי לגמלה קבועה לפי חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995 (להלן – "**חוק הביטוח הלאומי**"). למען הסר ספק יובהר, כי לא יינתן כפל סיוע, דהיינו - חייל מילואים שקיבל את המענק האמור לפי החלטה 1226 לא יהיה זכאי לקבלו פעם נוספת.

בנוסף, מוצע להנחות את שר הבטחון לפעול למתן מענק חד פעמי בסך של 2,000 שקלים חדשים לחייל מילואים ששירת במהלך שנת 2025 לפחות 45 ימים, בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית והוא הורה לתלמיד עם צרכים מיוחדים לפי חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח-1988 או לילד הזכאי לגמלה האמורה בסעיף קטן (א). יובהר, כי במקרה בו ילדו של חייל המילואים מוכר לפי שני החוקים האמורים, יקבל חייל המילואים את המענק האמור פעם אחת בלבד. בנוסף, מוצע להבהיר שבתקופת 45 הימים האמורה לא יבואו ימים שנמנו לגבי חייל המילואים ושבעדם הוכרה זכאותו למענק שלפי סעיף 2(ג) להחלטה 1226 כפי שתוקן בסעיף קטן (א).

סעיף 5

בהמשך לתיקון מס' 19 לחוק החיילים המשוחררים (התזרה לעבודה), התש"ט – 1949, אשר הרחיב את ההגנה מפני פיטורין או הוצאה לחופשה ללא תשלום (חל"ת) גם לבני הזוג של משרתי מילואים, מוצע להורות למנכ"ל משרד הביטחון לפעול להרחבת הסיוע המשפטי הניתן מטעם משרד הביטחון מכוח החלטת הממשלה מס' 2607 מיום 14 באפריל 2017, כך שיינתן גם לבני הזוג של משרתי המילואים. הרחבה זו תעוגן בהוראת משרד הביטחון מס' 62.03 המסדירה את תנאי הזכאות למתן מימון הסיוע המשפטי ואת אופן קבלתו. יובהר, כי לא יהיה שינוי בהוראה כל הנוגע לתנאי הזכאות לסיוע האמור, דהיינו הסיוע לבני הזוג יינתן באותם תנאים שבהם הוא ניתן למשרתי המילואים.

סעיף 6

במסגרת סעיף זה מוצע להורות לשר האוצר ולשר העבודה להאריך את תקנות הביטוח הלאומי (שיפוי מעסיקים לגבי תקופת שירות מילואים שהוא שירות חירום) (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן – "**תקנות השיפוי**"). תקנות אלה מסדירות מתן שיפוי חלקי למעסיקים של משרתי המילואים בגובה של 20% בגין רכיבים סוציאליים אותם הם משלמים לעובדיהם שהיו במילואים. תקנות השיפוי נקבעו בהמשך להודעת שר הביטחון מיום 31 במרץ 2024 כי שירות המילואים החל מיום 7 באוקטובר 2023 עד ליום 31 בדצמבר 2024 הינו שירות חירום לפי סעיף 278 לחוק הביטוח הלאומי. תקנות השיפוי נקבעו כחוראת שעה התקפה עד ה-31 בדצמבר 2024. כעת, לאור מועד פקיעתן הקרוב, ולאור הימשכות הלחימה וכפועל יוצא המשך גיוס חיילי המילואים בצווי 8, מוצע להאריך את תוקפן עד ליום ה-31 בדצמבר 2025. זאת, בכפוף להודעה של שר הביטחון כי שירות המילואים בתקופה שמיום 1 בינואר 2025 עד ליום 31 בדצמבר 2025 הינו שירות חירום לפי סעיף 278 לחוק הביטוח הלאומי. עוד ובנוסף, מוצע לקבוע כי הארכת תקנות השיפוי תהיה בתנאי שיוארך תוקף ההסכם הקיבוצי הכללי, מיום 4 בפברואר 2024 שמספרו 7004/2024 כפי שגם תוקן ביום 5 במרץ 2024 ואשר עניינו בהרחבת ההגנה מפני פיטורים למשרתי מילואים, תוספת ימי היעדרות בתשלום לבני זוג של משרתי וצבירת ימי חופשה לעובדים מסוימים, לתקופה נוספת שמיום 1.1.2025 ועד

ליום 31.12.2025. להשלמת התמונה יצוין, כי בביהמ"ש העליון בשבתו כבג"ץ תלויה ועומדת עתירה (בג"ץ 3787/24) שהוגשה על ידי נשיאות המעסיקים והעסקים בישראל כנגד שר האוצר ושר העבודה במסגרתה נטענו טענות הנוגעות להסדר שנקבע בתקנות השיפוי ובכלל זה ההסדר שלפיו השיפוי ניתן כאחוז קבוע ולא לפי גובה הניכויים בפועל. המדינה הגישה את תגובתה לעתירה לפיה דין העתירה להידחות ודין בה צפוי להתקיים בתחילת שנת 2025.

סעיף 7

מוצע להורות לשר הכלכלה להקים צוות, בו ישתתפו נציגי משרד הביטחון, צה"ל ומשרד האוצר, שיבחן ויגבש המלצות בדבר הוקרת המעסיקים של משרתי המילואים. זאת, בהמשך לסעיף 12 להחלטת הממשלה 1441 מיום 15 במאי 2022 שביקשה לקדם מהלך להוקרת המעסיקים של משרתי המילואים. המלצות הצוות יובאו לדיון בממשלה ויישומן כפוף להחלטת ממשלה נוספת. עוד יובהר, כי אין בהמלצות הצוות כדי לחייב את הממשלה בהוצאה תקציבית או בהפחתת הכנסה.

סעיף 8

הימשכות המלחמה מחייבת את המשך זימונם של חיילי מילואים לשירות מילואים לתקופות ממושכות וחסרות תקדים. העלות המשקית והתקציבית של הוצאות הביטחון בשל ימי המילואים מחייבת נקיטת צעדים ומהלכים שמטרתם לוודא שמשאב המילואים מנוצל ביעילות ומניעת ניצול לרעה של משאב זה. לפיכך, מוצע לרשום את הודעת צה"ל כי ימשיך לנקוט בצעדים כאמור ובכלל זה פרסום נהלי המדיניות הנוגעים לאופן השימוש במשאב המילואים ונקיטת צעדי אכיפה ובקרה למניעת חריגה מהנהלים שנקבעו.

סעיפים 9 עד 12

בשונה מתקופות שגרה, במלחמת "חרבות ברזל" התעצמה התופעה בה משרתי מילואים עובדים בעבודתם האזרחית בימים בהם הם נמצאים בשירות מילואים. המשמעות היא שמשרת המילואים מקבל שכר כפול באותו יום – שכר עבודה מהמעסיק וכן תגמול מילואים (המשולם באמצעות המוסד לביטוח לאומי) שמועבר אליו דרך המעסיק, וזאת למרות שבפועל הוא ביצע תפקיד באותו יום בעבודתו האזרחית. לאורך זמן הדבר אף יוצר קושי מוגבר בשל העומס המוטל על משרתי המילואים.

לפיכך, לצורך התייעלות ובשים לב לצורך לאזן בין שירות המילואים לעבודה בשירות המדינה, מוצע לרשום את הודעת נציב שירות המדינה כי יבחן בתוך 28 ימים פרסום כללים לגבי עבודה במשרדי הממשלה של עובדי מדינה בעת שירותם במילואים, בהתאם לעקרונות שלהלן:

- א. תיקבע מכסת שעות עבודה חודשית שתותר לעובדי מדינה במהלך שירות מילואים, למעט עבודה במהלך ימי התארגנות
- ב. בקביעת מכסת שעות העבודה תינתן עדיפות לחיילי מילואים הנמנים על המערך הלוחם וכן למפקדים במערך הלוחם.
- ג. ייקבע מנגנון לאישור חריגה ממכסת השעות.

לנוכח העובדה שתופעת העבודה תוך כדי שירות מילואים רווחת גם ברשויות המקומיות ובחברות הממשלתיות, מוצע גם להנחות את רשות החברות הממשלתיות, את הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר, לפי העניין, לפנות לגורמים אלו על מנת שידונו ביישום החלטה זו. בנוסף, לשם יישום ההוראות שייקבעו לפי סעיף 9 להחלטה זו, גם על מורים שהם עובדי מדינה, ככל שהנחיית נציבות שירות המדינה אינה חלה עליהם, מוצע להטיל על מנכ"ל משרד החינוך לפרסם חוזר מנכ"ל שעניינו יישום הסעיף כשהוא מותאם לאופי עבודתם של עובדי ההוראה ובכל מקרה באופן שלא יחרוג ממכסת השעות שייקבעו לפי סעיף 9 להחלטה זו.

סעיף 13

בהמשך לאמור בדברי ההסבר לסעיף 8, על מנת לעקוב אחר ההתקדמות בצמצום התופעה ולהביא לחיסכון התקציבי המיועד, מוצע לקבוע כי צה"ל יעביר למשרד האוצר אחת לשבועיים דיווח בנוגע להיקף המלא של משרתי המילואים, במתכונת המפורטת בסעיף האמור, וכן יעביר, בכפוף לכל דין, כל מידע נוסף שיתבקש על ידי משרד האוצר לשם יישום וליווי החלטה זו. יובהר, כי לא יימסר מידע הנוגע לאדם פרטני באופן המזהה את אותו אדם אלא מדובר בנתונים מספריים בעיקרם.

סעיפים 14 עד 20

בסעיפים אלה מוצע לקבוע כי חלק מההטבות שנקבעו בהחלטה 1226 כהטבות הניתנות באופן חד פעמי בשנת 2024, יינתנו גם במהלך שנת 2025 בשינויים ובהתאמות המחויבים (ובכלל זה הבהרה לענין המענקים לגביהם

נדרש להבהיר זאת, כי יום מילואים שניתן בעדו מענק מכח החלטת 1226, לא יחשב לצורך מענק מכח ההחלטה הנוכחית).

יצוין, כי חלק מההטבות הותנו במסגרת החלטת 1226 בשירות של מספר ימים מינימלי בצווי 8. באשר לשנת 2025 - בשלב זה אישרה הממשלה (בהחלטת מס' 2465 מיום 24 בנובמבר 2024) את צווי 8 עד ליום 2 במרץ 2025 בלבד ואין כל ודאות כי יוארכו עד לסוף שנת 2025. אם לא יוארכו ובשים לב לגרף התעסוקה המבצעית שקבע צה"ל לשנת 2025 הרי ששירות המילואים הנדרש יבוצע בצוויים רגילים. לפיכך, בשים לב לייחודיות התעסוקה המבצעית שתתבצע בשנת 2025 – ייחודיות הנובעת מהיותה של שנת 2025 שנה עוקבת לשנת 2024 בה שירות המילואים בוצע בצווי 8 בהיקף נרחב בשל עצימות המלחמה בזירות השונות, וכן מכך שכאמור גם במהלך 2025 עצמה לאור המשך הלחימה צפוי המשך שירות המילואים בצווי 8 - מוצע לקבוע שלצורך מניין הימים המזכה בקבלת ההטבות האמורות, ייספרו גם ימי מילואים שיבוצעו במהלך 2025 למטרת תעסוקה מבצעית.

בסעיף 14 מוצע לקבוע כי הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה תסייע לעסקים קטנים ובינוניים של חיילי המילואים ששירתו במהלך 2025 לפחות 30 ימים.

בסעיף 15 מוצע לשלב ולהגדיל את מענק כלכלת הבית לחיילי מילואים לוחמים. הזכאות המוגדלת תינתן למי ששירתו במהלך 2025 לפחות 45 ימים בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית, כך שבשנת 2025 יהיו זכאים לסכום של 2,500 שקלים חדשים, סכום כפול מזה שקבוע בסעיף 3 להחלטת הממשלה מס' 620 מיום 11 ביוני 2023.

בסעיף 16 מוצע ליתן סיוע במימון שכר הלימוד עבור שנת הלימודים התשפ"ה לחיילי מילואים סטודנטים ששירתו בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית במהלך שנת הלימודים האמורה לפחות 50 ימים. לעניין זה יצוין, כי נעשה שינוי ביחס להסדר שנקבע בנושא זה בהחלטת 1226 כך שבמקום הדרישה ל- 60 ימי שירות מזכה, מוצע לקבוע 50 ימים בלבד, וזאת לאור מדיניות צה"ל להגביל את משך הקריאה של חיילי מילואים סטודנטים לתעסוקה מבצעית, כך שיעמוד על 75% ממשך תעסוקה מבצעית שאורכו 7 עד 9 שבועות. בנוסף, ובדומה לקבוע בהחלטת 1226, מוצע ליתן במהלך שנת 2025 סיוע במימון הכשרה מקצועית באמצעות משרד העבודה לחיילי מילואים לוחמים ששירתו בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית 45 ימים במהלך שנת הלימודים התשפ"ה.

בסעיף 17 מוצע להעניק לחיילי מילואים ששירתו לפחות 60 ימים בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית במהלך שנת 2025 השתתפות במימון חופשה. גובה הסיוע יהיה דיפרנציאלי לפי הסטטוס המשפחתי של חייל המילואים (מי שהוא בעל משפחה יקבל סכום גבוה יותר) ולפי סוג השירות כך שחיילי מילואים לוחמים יקבלו סכום גבוה יותר. עוד מוצע לקבוע כי ניתן יהיה לממש את הזכאות עד סוף שנת 2027. לצד זאת, מוצע להסמיך את שר הביטחון, בהסכמה עם שר האוצר, להאריך את אפשרות המימוש של השתתפות זו ושל ההשתתפות שנקבעה בהחלטת 1226 בשנה נוספת, קרי עד סוף שנת 2028.

בסעיף 18 מוצע להעניק גם בשנת 2025 סיוע במימון טיפול נפשי, כהגדרתו בהחלטת 1226, לחיילי המילואים ולבני משפחותיהם. הזכאות תינתן למי ששירת לפחות 30 ימים בשירות מזכה או בתעסוקה מבצעית במהלך שנת 2025 וגם לעניין זה תהיה אבחנה לעניין גובה הסיוע בין חיילי מילואים לוחמים לבין אלו שאינם לוחמים. עוד מוצע לקבוע כי ניתן יהיה לממש זכאות זו עד סוף שנת 2027. יובהר, כי לעניין סעיף זה, ילד של חייל מילואים הוא מי שטרם הגיע לגיל 14 ביום הראשון של השירות המזכה שבוצע במהלך שנת 2025.

בסעיף 19 מוצע להגדיל גם בשנת 2025 את השתתפות משרד הביטחון בתקציב מועדון "בהצדעה" בסכום של 30 מיליון שקלים חדשים, וזאת בדומה להגדלה שנקבעה במסגרת החלטת 1226 ביחס לשנת 2024. זאת, לטובת המשך מתן ההנחות, ההטבות והפעילויות המוענקות באמצעות המועדון למשרתי המילואים הפעילים, בדגש על פעילויות למען משפחות משרתי המילואים.

בסעיף 20 מוצעים תיקונים לחלק מחסעיפים הקטנים בסעיף 6 להחלטת 1226 שהגבילו את מתן ההטבות הקבועות בהם לשנת 2024 (סעיפים קטנים (ד), (ה) ו-(ו)). בהתאם למוצע, יתוקנו סעיפים אלה כך שניתן יהיה להעניק את ההטבות הקבועות בהם גם בשל שירות מילואים במהלך שנת 2025 (אך לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2025), כמובן בכפוף לעמידה בכל יתר התנאים לקבלתן, כמפורט באותם סעיפים. במסגרת זאת, לעניין התגמול המיוחד הקבוע בסעיף קטן (ד) שבסעיף 6(ב) להחלטת 1226, מוצע לערוך אבחנה בין חיילי המילואים הלוחמים לבין אלה שאינם לוחמים, כך שהוראת השעה שלפיה משולמים 133 שקלים חדשים בעד כל יום מילואים שלאחר היום ה-61 בשירות המזכה תמשיך לחול על חיילי המילואים הלוחמים ואילו יתר

חיילי המילואים יקבלו החל מיום 1 בינואר 2025 תגמול מיוחד בעבור היום ה-61 לשירות המזכה ואילך בסכום של 40 שקלים חדשים עבור כל יום כאמור ואם הם חיילים השייכים למערך ההגמ"ר – בסכום של 60 שקלים חדשים.

סעיף 21

מוצע, מבלי לגרוע מיתר הוראות החלטה זו, ובכלל זה הגדרת חייל מילואים לוחם, לתקן את סעיף 2(א-ב) להחלטה 1226, ולקבוע את סכומי המענקים שיינתנו, החל מיום 1 בינואר 2025, לחיילי מילואים במערך ההגמ"ר, וזאת בהמשך לכך שכאמור לעיל, בכוונת הגורם המוסמך באגף כוח אדם בצה"ל לשנות את ההגדרה של חייל מילואים לוחם כך שהחל מיום 1 בינואר 2025 חיילי מילואים המשתייכים למערך ההגמ"ר לא ייחשבו עוד לחלק מהמערך הלוחם.

סעיף 22

מוצע לרשום את הודעת שר הביטחון בדבר כוונתו לבחון את הצורך במתן מענים נוספים לחיילי מילואים שנפצעו במהלך "חרבות ברזל". זאת, בשים לב לזכאויות הניתנות להם מאגף שיקום נכים וזכאויות אחרות לפי כל דין ובשים לב לזכאויות המפורטות בהחלטה זו ובהחלטה 1226. הבחינה האמורה תיעשה בשיתוף עם משרד האוצר. תוצרי הבחינה והמלצות ליישומה יוגשו לאישור שר הביטחון ולשר האוצר, וכל פעולה לקידום יישומם תיעשה באישור שני השרים. למען הסר ספק מובהר שאין בבחינה האמורה כדי לחייב את הממשלה בהוצאה תקציבית או בהפחתת הכנסה, וכל פעולה לשם יישום ההמלצות האמורות כפופה לקבלת החלטת ממשלה נוספת ככל שתוגש, על ידי שר הביטחון ושר האוצר. יובהר, כי ההמלצות ותוצרי הבחינה, ובכלל זה תיקוני חקיקה ככל שיידרשו בהתאם למצב המשפטי החל לענין פצועי צה"ל, יוגשו לשני השרים.

סעיף 23

מוצע לקבוע, כי חייל מילואים לוחם ששירת בשירות מזכה של 120 ימי מילואים לפחות, יהיה זכאי במהלך שנת 2025 ליעוץ בנושא מיצוי זכויות בתחום סמכויותיו של שירות התעסוקה, פגישת אימון וייעוץ פסיכולוגי בנושא תעסוקה וחזרה לעבודה, סדנאות ומרכזי הערכה, והפניות להכשרה פנים מפעלית, והכל באמצעות לשכות שירות התעסוקה ברחבי הארץ.

סעיף 24

בסעיף קטן (א) מוצע לקבוע כי מענקים ותגמולים מסויימים יחשבו כתגמול מיוחד לפי סעיף 18 לחוק שירות מילואים ובהתאם לא יהיו חייבים במס וכן יהיו מוגנים מפני הליכי עיקול. כמו כן, מוצע בהתאמה בסעיף קטן (ב) לתקן את החלטה 1226 כך שמענקים ותגמולים דומים במהותם למענקים הנזכרים בסעיף קטן (א), יחשבו אף הם כתגמול מיוחד לפי סעיף 18 לחוק שירות מילואים. יודגש, לענין האמור בשני הסעיפים הקטנים האמורים, כי מדובר במהלך חריג אשר נעשה על רקע הנסיבות הייחודיות של שירות המילואים העצים והממושך עקב "חרבות ברזל", והכל בשים לב לכך שמדובר במענקים בהיקף מוגבל ולתקופה מוגבלת, וכי המענקים אינם מהווים תחליף שכר או פיצוי על אובדן הכנסה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה:

כמפורט לעיל

תקציב:

כמפורט בסעיף 25

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם:

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם:

שר העבודה – טרם נתקבלה עמדתו

שר הכלכלה התעשייה – טרם נתקבלה עמדתו

שר החינוך – טרם נתקבלה עמדתו

שר הפנים – טרם נתקבלה עמדתו

השר לשיתוף פעולה אזורי – טרם נתקבלה עמדתו

החלטות קודמות של הממשלה בנושא:

החלטה מס' 1305 מיום 14.1.2024

החלטה מס' 1295 מיום 14.1.2024

החלטה מס' 1226 מיום 7.1.2024

החלטה מס' 1223 מיום 3.11.2023

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה:

חוות דעת מצורפת.

סיווגים:

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

סיווג משני: 01 חוץ וביטחון.

מגישים:

שר הביטחון

שר האוצר

ח' בכסלו התשפ"ה

09 בדצמבר 2024

מדינת ישראל
משרד הביטחון
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: 8
ז' כסלו
תשפ"ה
2024 בדצמבר

הנדון: חוות דעת משפטית נלווית להצעה להחלטת ממשלה בעניין הוקרה, סיוע ותגמול למשרתי המילואים במלחמת "חרבות ברזל"

נושא ההחלטה:

הוקרה, סיוע ותגמול למשרתי המילואים במלחמת "חרבות ברזל".

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

ביום 7.10.2023 בשעה 06:30 החלה מתקפה משולבת מרצועת עזה שכללה ירי טילים ממרחב העוטף ועד גוש דן וכן חדירות מחבלים ליישובים בדרום המדינה. בעקבות המתקפה החליטה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לנקוט בפעולות צבאיות משמעותיות לפי סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה. כמו כן, צה"ל הכריז על מצב כוננות מלחמה, שר הביטחון הכריז על מצב מיוחד בעורף במדינה כולה וכן הוחלט על גיוס מילואים נרחב לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 (להלן – "חוק שירות מילואים").

על מנת לסייע למשרתי המילואים, אישרה ממשלת ישראל את החלטת ממשלה מס' 1023 מיום 3 בנובמבר 2024 ואת החלטת ממשלה מס' 1226 מיום 7 בינואר 2024 (להלן – "החלטה 1023" ו"החלטה 1226", בהתאמה). החלטות אלה מעניקות הטבות שונות למשרתי המילואים, בהן מענקים ותגמולים, וכן מכוחן נקבעו אמות מידה למתן סיוע למשרתי מילואים ששירתו במלחמת "חרבות ברזל" החל מיום 7.10.2023, בין היתר בגין נזקים כלכליים שנגרמו להם ולבני משפחתם עקב השתתפותם בלחימה או עקב קריאתם לשירות מילואים בהתראה קצרה בצווי חירום לפי סעיף 8 לחוק שירות מילואים (להלן – "צווי 8").

נוכח הימשכות הלחימה בגזרות השונות וההיקף הרחב של חיילי מילואים שגויסו לשירות מילואים לפרקי זמן ממושכים ושעודם משרתים בשירות מילואים ממושך, ומתוך הוקרה רבה והערכה עמוקה לחיילי מערך המילואים שהתייצבו לשירות מילואים במלחמת "חרבות ברזל" ולבני משפחותיהם, במסגרת החלטה זו מוצע להעניק גם בשנת 2025 סיוע והטבות למשרתי המילואים ולבני משפחותיהם, הכל כמפורט בהחלטה.

בתמצית, כוללת ההצעה, בין היתר, את הזכאויות שלהלן:

1. הגדלה משמעותית של התקציב המיועד למתן הסיוע לחיילי המילואים ולבני משפחותיהם בהתאם לאמות המידה שנקבעו מכוח החלטה 1023 והחלטה 1226, ובכלל זה הגדלה משמעותית של התקציב המיועד לפיצוי חיילי המילואים העצמאיים.
2. תשלום מענקים נוספים לחיילי המילואים הלוחמים ששירתו לפחות 120 ימים בשירות מזכה (שירות בצווי 8), ובכלל זה: השתתפות בעלויות טיפול נפשי למשרתי המילואים ולבני משפחותיהם, מענקים חד פעמיים לבני הזוג ולבני זוג לשעבר של משרתי המילואים וסיוע במימון עלויות מעבר דירה. בנוסף, מוצע להשתתף בעלויות קייטנות (שבוצעו במהלך חגי תשרי התשפ"ה או יבוצעו במהלך חג החנוכה הקרוב) עבור ילדי חיילי המילואים הלוחמים ולקבוע כי המענק עבור ילד עם צרכים מיוחדים כמפורט בהחלטה 1226 יינתן גם במקרים בהם הילד הוכר כילד נכה לפי חוק הביטוח הלאומי, התשנ"ה-1995 (להלן – חוק הביטוח הלאומי) וכן יינתן גם בשנת 2025 למי שעומד בתנאים לקבלתו.
3. הרחבת הזכאות לקבלת מימון הסיוע המשפטי בהליכים בפני ועדות התעסוקה שמכוח חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה), התשי"ט-1949, כך שהסיוע יינתן גם לבני הזוג של חיילי המילואים.
4. הארכה בשנה נוספת של התקנות המאפשרות ליתן שיפוי למעסיקים של חיילי המילואים בגין ההפרשות הסוציאליות, וזאת בכפוף להכרזה של שר הביטחון כי שירות המילואים שיבוצע במהלך שנת 2025 הינו שירות חירום לפי חוק הביטוח הלאומי ובכפוף להארכת ההסדר שנקבע עם ארגוני העובדים והמעסיקים בעניין תוספת ימי היעדרות בתשלום לבני הזוג של משרתי המילואים והרחבת ההגנה על משרתי המילואים מפני פיטורין.
5. הקמת צוות בינמשרדי לבחינת מתן הוקרה למעסיקים של חיילי המילואים.
6. מתן חלק מהזכאויות הקבועות בהחלטה 1226 גם במהלך שנת 2025 בשינויים ובהתאמות המחויבים, ובכלל זה: המשך תשלום המענקים המיוחדים בגין השירות בצווי 8, תשלום מענקים למי שייקרא לתעסוקה מבצעית שלא במסגרת צווי 8, הארכת הוראת השעה שבפקודות הצבא לעניין התגמול המיוחד (תוך עריכת אבחנה לעניין גובה התגמול לפי סוג השירות), מתן סיוע במימון שכר לימוד עבור שנת הלימודים התשפ"ה, מתן השתתפות במימון חופשות ובמימון טיפולים נפשיים, המשך סיוע של משרד הכלכלה והתעשייה לעסקים קטנים ובינוניים של משרתי מילואים, הגדלת התקציב של מועדון "בהצדעה" ועוד.

יודגש, כי התשלומים בהתאם להחלטה זו יינתנו בנוסף לכל תשלום אחר המגיע למשרתי המילואים לפי כל דין. בנוסף, רוב המענקים והתגמולים שמכוח ההחלטה הינם במעמד של תגמול לפי סעיף 18 לחוק שירות מילואים ולפיכך אינם חייבים במס וכן מוגנים מפני עיקול.

לצד הזכאויות המשמעותיות שלעיל, ולנוכח היקף ימי המילואים, היקף המשרתים ומשך שירות המילואים בצווי חירום, מוצע לקבוע צעדים לייעול ניהול משאב ימי המילואים וזאת הן בדרך של נקיטת פעולות יעול בצה"ל והן בדרך של בחינת קביעת מגבלות שיחולו על חיילי מילואים המועסקים בשירות המדינה ובמגזר הציבורי לעניין עבודה במקביל לשירותם במילואים. זאת, על מנת למנוע כפל תשלום עבור ימי המילואים (מתן שכר ותגמולי מילואים במקביל).

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרך פתרונם:

חלק משמעותי מהסיוע המוצע בהחלטה הינו בגדר מענקים ותגמולים כחלק מהתגמול המיוחד שלפי סעיף 18 לחוק שירות המילואים, ובהתאם יעוגנו בפקודות הצבא. יודגש, כי החלטת סעיף 18 לחוק שירות המילואים נעשית על רקע הנסיבות הייחודיות של שירות המילואים העצים והממושך עקב "חרבות ברזל", והכל בשים לב לכך שמדובר במענקים בהיקף מוגבל ולתקופה מוגבלת, וכי המענקים אינם מהווים תחליף שכר או פיצוי על אובדן הכנסה.

באשר ליתר רכיבי ההחלטה המוצעת - סעיף 20 לחוק שירות המילואים מסמך את הממשלה לתגמל ולהוקיר את משרתי המילואים מבלי שהדבר ייחשב לאפליה פסולה, כל עוד מדובר בסיוע ותגמול שהינם סבירים ומידתיים. ההצעה כוללת רכיבים רבים שנועדו לסייע למשרתי המילואים ובני משפחותיהם בתחומי החיים השונים. בהתאם, ולאור היקף משרתי המילואים במלחמת "חרבות ברזל" דורשת ההחלטה, מטבע הדברים, הקצאת תקציבים משמעותית. לצד זאת, יש להביא בחשבון את הנסיבות החריגות וחסרות התקדים - גיוס בצווי 8 של מאות אלפי חיילי מילואים שנדרשו לעזוב את בתם, משפחתם ומקום עבודתם, לתקופת שירות ארוכה וממושכת, במס' סבבי לחימה, תוך סיכון חייהם בלחימה ברצועת עזה, בלבנון באיו"ש וביתר הזירות.

יתרה מזאת, בהתאם להערכות המצב העדכניות, הלחימה בעזה צפויה להימשך, גם אם בעצימות נמוכה יותר, ובכל מקרה יידרש להמשיך ולגייס את חיילי המילואים לשירות ארוך ואינטנסיבי גם במהלך שנת 2025, לרבות לצורך תעסוקה מבצעית.

לעניין זה יצוין, כי נכון למועד זה, אישרה הממשלה את הארכת צווי 8 עד ליום 2 במרץ 2025. מאחר שאין ודאות כי הצווים יוארכו לכל שנת 2025, ומאחר ולפי עמדת גורמי הביטחון, שנת 2025 הינה שנה ייחודית במובן זה שהיא עוקבת לשנת 2024 בה התקיימה לחימה עצימה ובשים לב לגרף התעסוקה המתוכנן ל-2025 שידרוש את המשך הגיוס הנרחב לשירות מילואים. לפיכך, בשים לב לייחודיות התעסוקה המבצעית שתתבצע בשנת 2025 - ייחודיות הנובעת כאמור מהיותה של שנת 2025 שנה עוקבת לשנת 2024 בה שירות המילואים בוצע בצווי 8 בהיקף נרחב בשל עצימות המלחמה בזירות השונות, וכן מכך שכאמור גם במהלך 2025 עצמה לאור המשך הלחימה צפוי המשך שירות המילואים בצווי 8 - מוצע לקבוע שלצורך מניין הימים המזכה בקבלת חלק מההטבות האמורות, יבואו בחשבון הן ימי מילואים בצווי 8 והן ימי מילואים שיבוצעו בצווים רגילים למטרת תעסוקה מבצעית (ככל שתתקבל החלטה במהלך שנת 2025 שלא להאריך עוד את צווי 8).

סוגייה נוספת שיש ליתן עליה את הדעת נוגעת לדיפרנציאציה המוצעת בהחלטה בין סוגי השירות השונים לעניין ההטבות השונות ובפרט האבחנה בין חיילי מילואים לשאינם לוחמים וקביעת מדרגת זכאות נוספת לחיילי ההגנה המרחבית (הגמ"ר) ביחס לחלק מן ההטבות והתגמולים. להבנתנו, מדובר באבחנה עניינית שתכליתה להוקיר ולהיטיב עם משרתי המילואים הנמצאים ברמת הסיכון הגבוהה ביותר. אבחנה זו קבועה גם בדברי חקיקה שונים וכן באה לידי ביטוי בהחלטות ממשלה קודמות שעסקו במתן תגמול והוקרה למשרתי המילואים ולכן אינה מעלה קושי משפטי.

לצד זאת, כמפורט בדברי החסבר, בהצעה הנוכחית קיימת כוונה לערוך שינוי בהגדרת "המערך הלוחם", ביחס לזו שהיתה בתוקף מאז תחילת המלחמה כך שחיילי המילואים המשרתים בהגמ"ר לא ייחשבו עוד לחלק מהמערך הלוחם ביחס להטבות העתידיות המוצעות בהחלטה. זאת, למעט ביחס לחלק מההטבות המפורטות בהצעה שביחס אליהן מוצע לקבוע מדרגת ביניים כך שגובה התגמול או המענק, לפי העניין, שיקבלו בגין שירות מילואים מזכה החל מ-1 בינואר 2025 יהיה פחות מזה הניתן לחיילי המילואים הלוחמים אך גבוה מזה הניתן לחיילי המילואים שאינם לוחמים. בהתאם לעמדת גורמי המקצוע קיים שוני רלוונטי הנוגע לאופי הפעילות בין חיילי המילואים הלוחמים לבין חיילי המילואים בהגמ"ר. שוני זה בא לידי ביטוי באינטנסיביות התפקיד ומידת הסיכון הנשקף. לאור האמור וחרף הקושי הגלום בעריכת האבחנה האמורה בעת הזו (לאחר שבהחלטה 1226 השתייכו חיילי ההגמ"ר למערך הלוחם), הרי שלהבנתנו בנסיבות העניין ובשים לב לאופי הפעילות המבצעית בימים אלה ביחס ללחימה העצימה שאפינה את שנת 2024, ולדינמיות הכרוכה בהגדרת המערך הלוחם, אבחנה זו עומדת בעקרונות השוויון ואינה עולה כדי אפליה אסורה.

בסיכומי של דבר – לאור הימשכות הלחימה והמשך זימון היקף נרחב של חיילי מילואים בצווי 8, לעמדתנו המשפטית ההטבות המוצעות בהחלטה זו שמטרתן לסייע לחיילי המילואים ולבני משפחותיהם ולהקל עליהם עד כמה שניתן, הינן סבירות ומידתיות ולפיכך עולות בקנה אחד עם הקבוע בסעיף 20 לחוק שירות המילואים. לצד זאת, כאמור לעיל ולאור המשמעויות המשקיות והתקציביות הנובעות מזימון היקף כה רחב של חיילי מילואים לאורך זמן נכון לנקוט במקביל צעדים ליעול ניהול ימי המילואים ולמניעת כפל תשלומים מכספי הציבור.

לאור האמור, לעמדתנו, ובשים לב לנסיבות העניין החריגות והייחודיות, הסיוע המוצע בהחלטה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיפים 18 ו-20 לחוק שירות המילואים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

נוסח ההצעה תואם עם הגורמים הרלוונטיים ביעוץ וחקיקה במשרד המשפטים ועם הייעוץ המשפטי של משרד האוצר.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

בברכה,

פזית תדהר, עו"ד
סגנית היועמ"ש למערכת הביטחון